

Dkt. Gary Meadors, Kujua Mapenzi ya Mungu, Kipindi cha 3, Mifumo ya Utambuzi wa Kanisa wa Mapenzi ya Mungu

© 2024 Gary Meadors na Ted Hildebrandt

Karibu tena kwenye mihadhara hii kuhusu Theolojia ya Biblia kwa Ajili ya Kujua Mapenzi ya Mungu. Natarajia kufikia sasa unajiuliza kwa nini kuna mada nyingi sana ambazo zinaonekana hazihusiani kimsingi na swali hilo. Sijibu swali lako haraka sana.

Naam, natumaini kwamba unaweza kuona kwamba tunajenga msingi, msingi katika suala hili la akili iliyobadilishwa, la kufanya maamuzi kutoka kwa mtazamo wa Biblia na mwingiliano wake na utamaduni wetu na utafiti unaohusika katika kujaribu kufanya hivyo. Sasa, hotuba hii ni GM3, na inaitwa Mifumo ya Utambuzi wa Kanisa. Ninachofanya hapa katika uwasilishaji huu maalum ni kukujulisha baadhi ya njia ambazo kanisa katika ukumbi wake mkubwa limeshughulikia masuala kuhusu kujua mapenzi ya Mungu.

Kwa kawaida, watu hufikiria kujua mapenzi ya Mungu kibinafsi, lakini hiyo ni kwa sababu wakati mwingine nadhani utamaduni wetu umejikita sana kwenye ubinafsi kiasi kwamba hautambui kwamba ni kanisa kwa maana yake kubwa ndilo muhimu sana. Na kwa hivyo, nataka kuchukua muda huu kuzungumzia, katika Hotuba ya 3, Mifumo ya Utambuzi wa Mapenzi ya Mungu kwa Kanisa, ambapo nitakupa mawazo na, bila shaka, mambo haya yote unaweza kuyafuatilia mwenyewe pia. Kwa hivyo, unapaswa kuwa na slaidi za GM3. Hakuna slaidi nyingi sana, lakini kuna kifurushi kirefu cha maandishi.

Kwa hivyo, hakikisha una noti za GM3 pia ili ziweze kuwepo tunapojadili hili. Kama kawaida, nitapitia noti hizo. Sitakusomea tu, ingawa labda ningepaswa kuzisoma zaidi kwa sababu sentensi zimetengenezwa kwa uangalifu, lakini hata hivyo, tutapitia hili.

Ninajaribu kufanya muhtasari zaidi katika eneo hili maalum. Samahani. Sawa.

Kwa hivyo, kwenye ukurasa wa kwanza wa maelezo yanahusiana na suala hili, na ukiangalia tu hapo, ninalianzisha kwa wengi kuuliza kuhusu mapenzi ya Mungu ni nini, kisha unajaza nafasi iliyo wazi. Na swali hilo, kama nilivyosema, kwa kawaida huwa zaidi katika uwanja wa kibinafsi kuliko ilivyo katika uwanja mkubwa. Na bado, uwanja mkubwa, kwa njia nyingi, labda ni muhimu zaidi.

Lakini kwetu sisi binafsi, je, nioe? Je, niende chuo kikuu? Na niende wapi? Nifuatilie kazi gani? Je, nifikirie mabadiliko ya kazi? Nimchague nani katika uchaguzi huu? Mambo yote ambayo yamekuwa kwenye chati zilizopita yanajitokeza tena moja kwa moja, lakini kanisa linapaswa kushughulika na mambo mengine ambapo makanisa

yanakubaliana kama kusanyiko, kama dhehebu, kuhusiana na jinsia, kuhusiana na ujinsia, kuhusiana na vita, na mada nyingi kubwa ambazo kila moja ya hizo ina fasihi kubwa inayojadili swali la jinsi unavyoelewa aina hizo za vita na jinsia na masuala mengine yote makubwa ya utamaduni, siasa, elimu, na kadhalika. Katika historia yote ya kanisa, kutambua mapenzi ya Mungu kuna historia katika matumizi sahihi ya Biblia na hukumu ya makubaliano ya kanisa wakati Biblia haitoi maelekezo ya moja kwa moja. Huko Amerika, tuna historia ndefu ya ubinafsi.

Tuna historia ndefu sana ya uhuru, na huwa tunalazimisha hilo katika makundi ya kibiblia. Hatufikirii makanisa kufanya uamuzi. Tunafikiria sisi kama kanisa au sisi kama mtu binafsi anayefanya uamuzi.

Lakini hiyo si jinsi ilivyotokea katika nyakati za Biblia, wala si jinsi ilivyotokea katika historia nyingi za kanisa. Kwa hivyo, hebu tuingie kwenye hili na tufikirie jinsi kanisa lilivyopanga na kufafanua kufuata kwake mapenzi ya Mungu. Sawa, kategoria ambazo kanisa limechunguza linaposhughulikia utambuzi.

Tutaona mambo mbalimbali katika vipeperushi vyetu. Kategoria nitakazozungumzia ambazo kanisa limechunguza ziko kwenye ukurasa wa kwanza hadi wa tatu. Kama unavyoona, nimeziandika kwenye slaidi.

Kategoria zimetambuliwa. Tutazungumzia kuhusu kutambua kategoria kwenye ukurasa wa kwanza hadi wa tatu, na tutazungumzia kuhusu kuainisha kategoria kwenye ukurasa wa tatu hadi wa tano. Sawa, utambuzi wa kategoria.

Kama unavyoweza kutarajia, matumizi makubwa katika historia ya kanisa ni Maandiko Matakatiifu. Biblia nzima ndiyo kundi letu kuu la kutambua mapenzi ya Mungu duniani, hasa wakati hatuna mafundisho ya moja kwa moja kuhusu lakini tunafanyia kazi matokeo na miundo. Na kwa kuambatana na Maandiko Matakatiifu na maswali yanayoulizwa katika kanisa kubwa, akili ni mchakato wa kawaida wa kimantiki.

Utafiti katika Maandiko Matakatiifu ndio unaoakisi akili. Tuna maktaba kubwa na kubwa. Masomo ya Biblia na theolojia huenda yakaunda baadhi ya maktaba kubwa zaidi duniani.

Nilikuwa nikienda kwenye maktaba huko Chicago, ambayo ilikuwa muungano wa shule sita hivi, na ilikuwa na vitabu milioni moja vya dini. Nilikuwa nikifanya utafiti katika majarida, na yalikuwa majarida na vitabu. Machapisho mengi katika ulimwengu wa Magharibi yameundwa ili kujibu maswali kuhusu kile kanisa linachofikiria kuhusu hili. Kanisa linafikiria nini kuhusu hilo? Mila, kuanzia baba wa mitume hadi maendeleo ya madhehebu katika ulimwengu wa kisasa, na si ya kisasa sana hadi miaka ya 1600, hakika angalau, tuna vipande vya utamaduni wa jinsi Biblia ilivyotazamwa na makanisa chini ya mwavuli wa kanisa, kanisa kubwa zaidi.

Sizungumzii Kanisa Katoliki la Roma hapa, lakini nazungumzia mwili wa Kristo, popote pale utakapokuwa. Na kisha kuna uzoefu. Sote tunapata uzoefu fulani katika mchakato wa kuishi Kikristo sisi wenyewe, na uzoefu huo huwa data kwetu kuendelea katika kutathmini maswali yanayotujia.

Tunafafanua uzoefu kwa mifumo ya kitheolojia mara nyingi na kwa madhehebu, ambayo ni sehemu ya mila kubwa, na kisha una mila hizi zote ndogo. Kwa hivyo, vikundi mbalimbali vimechukua uongozi, vilivyoakisiwa katika kanisa la kwanza, na kuunda mchakato ambao umepitishwa na wengi. Inavutia katika ulimwengu wa Magharibi, John Wesley wa Anglikana.

Unamfikiria Wesley kwa mtazamo wa Umethodisti, makanisa ambayo yametokana naye, lakini Wesley alikuwa msomi sana kutoka Oxford, na aliendeleza kile kilichojulikana kama Pembenne ya Wesley. Na pembenne, bila shaka, inamaanisha nne, kwa hivyo hiyo ilikuwa neno la kupendeza tu kwa kile tulichozungumzia hivi punde: maandiko, sababu, mila, na uzoefu. Na hiyo ikawa msururu mkuu wa kanisa katika kushughulikia masuala.

Kwa mfano, kama ulileta vita katika hili, na hilo ni jambo ambalo kanisa lote linapaswa kuhangaikia na kupendezwa nalo, unaenda kwenye maandiko, unaenda kwenye hoja miongoni mwa makanisa. Jambo hilo hilo lilikuwa kweli katika kanisa la kwanza liliposoma Ukristo na Utatu na kadhalika. Unaangalia mila, na unaangalia uzoefu.

Yote hayo ni muhimu katika kufanya maamuzi hayo. Nadharia yake ilichukua vipengele vitatu ambavyo vilikuwa vimetambuliwa kwa muda mrefu na kuleta kipengele cha nne, ambacho, bila shaka, kwake, kilikuwa upande wa uzoefu. Sasa, sitawakilisha mfano wa Kanisa Katoliki la Roma hapa.

Bila shaka, hilo ni sehemu kubwa ya ulimwengu wa Magharibi, lakini hilo haliko katika mamlaka yangu. Mwandishi anayeitwa Richard Hayes aliandika kitabu kinachoitwa Maono ya Maadili ya Agano Jipya, utangulizi kamili wa maadili ya Agano Jipya. Sasa, kufanya maamuzi ni sehemu ya mawazo na majadiliano ya kimaadili.

Maswali ambayo mara nyingi hutujia ni maswali ya maadili, hasa katika mazingira makubwa ya kanisa. Na kwa hivyo tunafikiria hilo kidogo kwenye ukurasa wa pili na wa tatu. Kwa mfano, Hayes anaelezea baadhi ya haya.

Maandiko ndiyo kanuni ya kawaida. Wasomi huwa wanatumia maneno ya Kilatini wakati mwingine. Yako kwenye maelezo yako kwenye ukurasa wa pili, si kwenye slaidi.

Maandiko ndiyo kanuni ya kawaida. Huo ndio msingi sikuzote. Kila mtu anadai kwamba huu ndio msingi, na bado tuna maoni mbalimbali.

Tumezungumzia kidogo kuhusu hilo , na tutazungumzia zaidi. Katika mfano wake, masharti ya Mungu ya kawaida, ambayo ni amri, bado yanaweza kufasiriwa katika Maandiko. Tazama chati inayofuata kuhusu njia, ambazo tutafikia hatimaye.

Lakini kanuni ya kawaida, na bado tunaijadili. Kwa mfano, usiue. Hiyo ina maana gani? Je, hiyo ni uthibitisho wa upatanishi, ambayo ina maana kwamba Wakristo hawawezi kuwa wapiganaji na kuwa vitani? Tuna wale ambao wanakataa vita kwa sababu ya dhamiri kwa misingi ya kidini.

Hilo limeheshimiwa na nchi nyingi. Na kisha unaweza kuwa askari wa kikosi na usiwe mpiganaji, jambo ambalo si dogo, kusema ukweli, katika wakati wa vita. Ni muhimu vile vile kwa sababu unawatunza wanajeshi ambao dhamiri zao zinawaruhusu kufanya hivyo.

Na kisha kuna mengi. Kwa mfano, mila za Wabaptisti hazijawahi kuwaona wasio wapiganaji kama kundi lao. Na hilo limeelezwa kwa njia nyingi tofauti. Kwa hivyo, Maandiko Matakatifu ndiyo kanuni ya kawaida.

Tunajua hilo vizuri. Mila. Na hiyo si desturi za jumla, lakini inarejelea mahususi desturi za kanisa zilizoheshimiwa kwa muda mrefu.

Ni desturi za ibada zilizoheshimiwa na wakati, huduma kwa kanisa na kwa jamii, na tafakari muhimu. Historia ni muhimu. Na mara nyingi, madhehebu fulani nchini Marekani hayajali sana historia.

Nilikulia kama mtu asiye Mkristo. Nilikuwa Mkristo nilipokuwa katika Jeshi la Wanamaji miaka ya 60. Na nimekuwa nikihusishwa zaidi na kile wanachokiita makanisa ya Biblia na makanisa ya Baptist.

Na sidhani kama mojawapo ya madhehebu hayo yangeweza kukuelezea kalenda ya Kikristo zaidi ya Pasaka na Krismasi. Hayafuati mila ambazo kanisa la kwanza na kanisa la zamani limezifuata kihistoria. Na tumepoteza mambo kadhaa katika suala hilo.

Hata hivyo, historia ni muhimu. Kwa mfano, nadharia ya vita tu. Ilikuwa kwamba katika nadharia ya vita tu, haikuwa halali kuwa na upendeleo katika nchi za Kikristo.

Amerika isingepiga kwanza. Nchi zingine hazingepiga kwanza lakini zingesimama kwa ajili ya wakati zinapopigwa, na zingejibu. Hata hivyo, nadharia ya vita ilibadilika wakati wa enzi ya ugaidi.

Ugaidi ulipotokea katika ardhi yetu wenyewe, ukiwa na minara huko New York na sehemu zingine nyingi, wazo zima la vita vya haki lilifikiriwa upya, hasa katika kundi la ukombozi. Mapenzi ya Mungu ni yapi hapa? Naam, hilo ndilo kanisa lilikuwa linafikiria . Ni nini kinachoweza kuakisi vyema kile ambacho Mungu anaruhusu au hakiruhusu? Na inakuwa ya ubunifu sana katika suala la kufikiria kuhusu makundi hayo.

Ingekuwa rahisi sana kukaa tu na kuchukua mtazamo usio wa kivita. Kadiri unavyotaka kujihusisha na vita, ndivyo unavyopaswa kupata sababu za mbinu hiyo mahususi. Katika mfano wa mila, imani za kale, imani za kidini, mafundisho ya kidini, na watu muhimu katika historia ya kanisa, wakiwemo walimu wakuu, Mungu ametoa maelezo mbalimbali ya kanisa bila kumkosea Yesu.

Mawaidha ya kuwaonya wale wote wanaoacha amri ya Mungu na kushikilia mapokeo ya wanadamu. Jambo la msingi ni kwamba Yesu alisema, basi watumishi wangu watapigana alipowaambia wanafunzi waache, kwamba atachukuliwa na atasulubiwa. Petro alipotoa upanga huo na kukata sikio, Yesu alimponya mtu huyo hapo hapo, kulingana na maandishi ya Biblia, na baadaye akasema, basi watumishi wangu watapigana?

Wengi wametumia hilo kwa ajili ya utulivu katika mila zao, lakini si kila mtu anaiona hivyo. Kwa hivyo, tuna utamaduni kama sehemu ya hii pande nne. Sababu ni ufafanuzi.

Akili ni kipengele cha kuumbwa kwa mfano wa Mungu, na kupata uelewa kupitia tafakari ya kifalsafa ya kimfumo na uchunguzi wa kisayansi huleta data mezani. Tunafanya hivyo, na hata tunafanya hivyo ndani ya Biblia. Mara nyingi, akili ya mwanadamu ni mantiki ya kitamaduni. Tunapaswa kuinuka juu ya hilo kwa mantiki ya kibiblia, na hiyo ndiyo changamoto kwetu, kutafuta njia ambazo Biblia hutafsiri na kuzungumza na utamaduni na wakati mwingine huzungumza kinyume na utamaduni. Ukristo umekuwa na uzoefu mwingi wa kihistoria katika pande zote mbili hizo.

Leo, kanisa lina nguvu kidogo Amerika kuliko lilivyowahi kuwa nayo, na wakati mwingine tumesahau kuzungumza na utamaduni. Tunakunywa sana kutoka kwenye kisima cha utamaduni wetu wa sasa, na kuzungumzia dhidi ya utamaduni katika maeneo fulani ni jambo ambalo kanisa sasa linaanza kushughulika nalo. Uzoefu.

Uzoefu ni sehemu ya hili, na ni kipande cha nne cha pembenne, ambacho Wesley alikiongeza na kukisisitiza, lakini uzoefu huu unarejelea uzoefu wa pamoja wa jumuiya ya imani. Hauzungumzii ubinafsi. Ubinafsi haupo hapa.

Ni jumuiya ya imani inayokusanyika pamoja kama ilivyo katika Agano Jipya katika Baraza la Yerusalemu, na mambo kama hayo, ambapo jumuiya inazungumza, inafikiri, na kuomba hekima kuhusu jinsi ya kutumia mafundisho ya Mungu katika hali

zao za sasa. Kwa hivyo, kama mfano unavyosema, uzoefu wa ufunuo unaodaiwa faraghani si wa kawaida na si wa kawaida kwa kanisa. Kanisa halichukulii madai ya kibinafsi kama mamlaka.

Kanisa linatafuta makubaliano kama mamlaka. Ushuhuda wa mitume ni wa kawaida, lakini hiyo, bila shaka, ni maandiko. Watu mashuhuri wa historia ya kanisa wamekuwa na ushawishi mkubwa wa kawaida, lakini sio kila wakati wanakubaliana, kama unavyojua vizuri kutoka kwa historia ya kanisa.

Mababa wa Mitume na Mababa wa baada ya mitume, Luther na Calvin wanazungumzia kuhusu kipengele kimoja cha mapokeo. Uzoefu ni matumizi hai ya maandishi, ambayo yanajithibitisha yenyewe yanapopatikana katika imani. Kwa maneno mengine, tunapoishi Biblia katika utamaduni wetu, tunabadilika na kujifunza kupitia uzoefu huo hasa kile tunachoweza kufanya katika suala la kushughulika na utamaduni wetu wa sasa.

Sasa, hebu tuendeleo kidogo kutoka hapo. Hiyo ndiyo hoja ya suala hili la pande nne. Ukurasa wa tatu, uhusiano sahihi wa maandiko na kila moja ya vyanzo hivyo vya mamlaka, vyanzo hivyo vinne, umekuwa tatizo la kudumu kwa theolojia.

Changamoto imechukua maumbo tofauti kidogo katika enzi tofauti za kihistoria, lakini kanisa lazima lijitahidi kila wakati kupata usawa kati ya mambo haya manne. Kwa hivyo, Ukristo si mimi, mimi mwenyewe, na mimi. Huo ni ubinafsi wa Kimarekani uliokithiri. Unaambukiza kanisa huko Amerika sana.

Ubinafsi, ubinafsi uliokithiri, ni sehemu ya utamaduni wa Marekani. Lakini kanisa huko Amerika linahitaji msingi mpana wa hekima kutoka kwa jumla ya makanisa ambayo kwa kweli yako chini ya mwavuli wa Yesu na kuwa kanisa. Wakristo wengi, vikundi, na madhehebu wametumia mfumo wa pembe nne kama njia ya kushughulikia masuala, nasi tunaweza kufanya vivyo hivyo.

Tunaweza kufanya hivyo kibinafsi, lakini ni lazima tukumbuke kwamba ni kwamba kanisa, mwishowe, ndilo litakaloshughulikia masuala makubwa ya utamaduni. Leo, baadhi ya masuala makubwa, bila shaka, ni jinsia. Sio jambo rahisi la jinsia katika suala la nafasi ya mwanamke katika huduma, lakini tunazungumzia jinsia katika suala la jinsia, katika suala la kategoria za ngono ambazo zinajadiliwa sana na zimeambukiza, kusema ukweli, madhehebu mengi.

Kwa hivyo, mwisho wa siku, kwenye ukurasa wa tatu, aya ya tatu, hata baada ya uchambuzi wote ambao tunaweza kufanya na kategoria hizi, tunaishia na utofauti unaosoma Biblia ile ile lakini unaisoma tofauti. Tuna wapenda amani katika mila ya Kikristo. Tuna kile tunachokiita wapumbavu katika mila ya Kikristo ambao wanafikiri aina yoyote ya migogoro na vita na mauaji ni sawa.

Kila linapokuja suala la kumuua mwanadamu mwingine, Wakristo wanapaswa kuwa na makucha mazuri, lakini wengine hawana. Wakati mwingine wana ukatili wa Kimarekani kuhusu hilo. Tunahitaji kuwa waangalifu kuhusu hilo na si kudhani tu kwamba hilo linafaa.

Tutajadili suala la utofauti katika tafsiri ya Biblia katika masomo haya yote, lakini hili ni jambo lingine. Sawa, hayo ndiyo makundi yaliyotambuliwa. Hebu tuzungumzie kuhusu makundi yaliyoainishwa katika ukurasa wa tatu.

Maandiko yamekuwa na ushindi wa mwisho, samahani, mamlaka ya mwisho kwa kanisa tangu yalipoanzishwa, na huo umekuwa msingi—Tazama njia nne za Hays za jinsi maandiko yanavyotoa mwongozo hapa. Tunasema Biblia ndiyo mwongozo wetu.

Sawa, hapa kuna mfano wa kufikiria jinsi Biblia inavyotupatia taarifa. Naam, inatoa taarifa kwenye ukurasa wa tatu karibu na chini, kwa maana ya sheria. Anaziita njia hizi, sheria, kanuni, na dhana katika ulimwengu wa mfano. Sheria, amri za moja kwa moja, tunaziita amri hizi, iwe chanya au hasi, usifanye hivi au ufanye vile.

Mifano ya sheria hujitokeza sana katika majadiliano ya talaka, na bado kuna andiko moja katika vifungu vya ubaguzi, vinavyoitwa vifungu vya ubaguzi katika Mathayo, ambavyo vinajadiliwa sana. Kama tusingekuwa na maandishi hayo, kusingekuwa na mjadala kwa sababu kila kitu kingine kinakubaliana hadi tutakapofikia sababu hizo. Utashughulikiaje hizo? Na hiyo ni sehemu kubwa ambayo, hata katika uwanja wa sheria, inajadiliwa.

Kanuni ni mfumo wa jumla wa kuzingatia maadili ambapo maamuzi au vitendo maalum huongozwa. Upendo ni kanuni. Huenda ndiyo kanuni kubwa zaidi, lakini tatizo ni jinsi unavyofafanua upendo. Je, unaufafanua kama Siku ya Wapendanao, kuvaa moyo moyoni mwako, kuwapa akina mama waridi wenye rangi fulani kuhusiana na Siku ya Mama, au kuwatunza watu binafsi wenye mahitaji makubwa? Upendo ni nini? Tutazungumzia kuhusu upendo baadaye kidogo, lakini hivi sasa, upendo ni amri, na ni amri ambayo Yesu anasema ndiyo amri kuu zaidi.

Mpende Mungu, mpende jirani yako. Anawaunganisha hao wawili kwa njia ya kipekee. Hata katika mapokeo ya Agano la Kale, kwa kawaida waliangaliwa mmoja mmoja, lakini anawaunganisha na anatuamuru tufanye hivyo.

Naam, tunapaswa kuuliza, je, ninawezaje kupenda? Amri mpya ni kumpenda jirani yako, kuunda mfano wa upendo. Na kwa hivyo, kusema unapaswa kupenda hakusemi chochote. Lazima ulize swali, upendo ni nini? Inamaanisha nini kupenda? Sasa, ningependa kuzungumzia mengi kuhusu hili hivi sasa, lakini lazima nijizuie kwa sababu tutafikia hilo baadaye.

Upendo, kwanza kabisa, utagundua kuwa ni neno la agano. Ni Mungu aliupenda ulimwengu sana na Mungu alitupenda kabla hatujazaliwa. Upendo ni neno ambalo lina maana ya uamuzi wa kuelekea watu kwa mtazamo mzuri zaidi.

Sasa, lazima ueleze neno wema. Inamaanisha nini kuwa mwema? Kwa hivyo, unaweza kuona kwamba tunaweza kutoa kauli rahisi, lakini kuzifafanua huleta maswali mengi mezani. Sawa.

Kwa hivyo, angalia dhana. Dhana ni aina hii ya tatu. Hadithi au masimulizi ya wahusika wanaoiga mfano mzuri au mwenendo mbaya.

Ninafikiria sana kuhusu mwenendo mbaya wa Lutu na Ibrahimu katika simulizi la Mwanzo. Namaanisha, Lutu alikuwa na fursa ya kuwa mtu pekee ambaye Mungu alikuwa akiwasiliana naye kwa mujibu wa mambo ya kimaandiko wakati huo. Kulikuwa na wengine; Melkizedeki alitokea, na hata Balaamu alijua kulikuwa na maswali mengi kuhusu ulimwengu wa kale na ni kiasi gani kinachoingia katika maandiko na ni kiasi gani kisichoingia.

Lakini ukweli ni kwamba, Lutu angechukuliwa kuwa asiyeamini ikiwa tungechukua tu kauli za Agano la Kale kuhusu Lutu na kile alichofanya kuhusiana na Sodoma na Gomora na familia yake na binti zake baada ya kutoroka kutoka Sodoma Mungu alipoiangamiza. Lakini Petro anamrejelea Lutu. Nitakupa kitu kuhusu hili baadaye.

Petro anamrejelea Lutu na anazungumzia kuhusu mtu huyo mwenye haki. Anatumia neno mwenye haki mara nne katika marejeleo yake kwa sababu, kusema ukweli, tunachelewa kuamini kwamba Lutu alikuwa mtu mwenye haki. Na kile Petro anachomaanisha kwa Lutu kuwa mwenye haki ni ukweli kwamba alikuwa sahihi mbele za Mungu.

Hakufanya kwa haki sana. Inatuambia kwamba dhamiri na roho ya Lutu ilikuwa chini ya hatia kwa sababu alikuwa akikiuka maadili ambayo Ibrahimu alikuwa amemfundisha kabla ya kujitoka kwa mji wa Sodoma na Gomora. Na alikuwa ameketi langoni, kumaanisha alikuwa sehemu ya nguvu na mchakato wa kisiasa, jambo linalomfanya awe kama jaji chini ya udhibiti wa mafia.

Kwa hivyo huyu hapa Lutu. Yeye ni mfano wa upande hasi wa kufanya maamuzi na kutimiza mapenzi ya Mungu. Kwa upande mzuri, tunapata wahusika wengine katika Agano la Kale wanaong'aa katikati ya matatizo.

Kwa mfano, Debora hapati sifa nyingi kama anavyostahili. Hana. Inaendelea na kuendelea katika Agano la Kale kwa watu binafsi wanaompendeza Mungu na kutimiza mapenzi yake katika wakati na nafasi hiyo.

Yesu anamtumia Msamaria Mwema kama jibu la swali, jirani yangu ni nani? Hilo ni andiko la kuvutia kwa sababu Wasamaria hawakuwa majirani kwa ufafanuzi wa Kiyahudi. Walikuwa wametengwa. Na Yesu alimuuliza mwanasheria Myahudi, ni nani aliyethibitika kuwa jirani yangu? Katika kifungu hicho, alibadilisha mada na vitu.

Na mwanasheria hakuweza hata kusema Msamaria. Alisema yeye ndiye aliyeonyesha huruma. Kwa sababu kusema Msamaria kungepingana na maadili yake mwenyewe, maadili hasi kwa Wasamaria.

Kwa hivyo, kuna aina zote za dhana katika hadithi za Maandiko zinazotupa ufahamu wa jinsi tunavyopaswa kupanga maisha yetu na maadili tunayopaswa kuwa nayo, na maana yake kuhusu kuleta maadili hayo kwenye maswali mengine kuhusu mapenzi ya Mungu—ulimwengu wa mfano. Nitakuruhusu uangalie maandishi ya Hayes kuhusu hili ili kufafanua hili kidogo.

Lakini vitu vinavyounda kategoria za utambuzi ambazo kupitia hizo tunatafsiri uhalisia. Hizi zinawakilisha hali ya mwanadamu na zinaonyesha tabia ya Mungu. Kwa mfano, heshima kwa maisha ya mwanadamu ni mojawapo ya kategoria hizo.

Kwa mfano, kuhusu utoaji mimba, hatuna muktadha unaosema, usiwahi kutoa mimba. Lakini tuna muktadha unaozungumzia thamani ya maisha ya binadamu na heshima kwa maisha ya binadamu. Na kwa hivyo, kwa matokeo, tunarudi kwenye suala hilo kutoka upande huo.

Kwa hivyo njia hizi anazotupa zinatupa maeneo mengi ya kufikiri kwa ubunifu kuhusu jinsi ya kupata maadili na tabia katika maamuzi tunayokabiliana nayo kutoka kwa Maandiko yenyewe, ingawa si mara zote hujibu maswali hayo moja kwa moja. Kwa hivyo hilo ndilo suala la Maandiko. Nitakuacha usome sehemu iliyobaki ya ukurasa wa nne.

Pia, sababu ni kategoria nyingine. Sababu katika sehemu yetu ya pembe nne kimsingi inahusiana na theolojia ya hoja, ikizingatia maana ya kibiblia ya maandishi. Hapo ndipo inapoangazia.

Kufikiri ni kubwa zaidi kuliko hilo, lakini tunaleta mantiki katika maandishi ya Biblia. Maandishi ya Biblia, katika kufikisha hoja, yanazungumzia hoja za kushawishi na za kushawishi. Kufikiri kwa kushawishi husababisha uhakika, na ni dai.

Tuna Biblia yenye kutoa maoni ambayo Mungu alitupa, ambayo hutoa madai ambayo hayawezi kujadiliwa. Lakini mara nyingi, tunajifunza Biblia kwa kufata neno ili kujaribu kupata mifumo inayoshughulikia masuala tunayoshughulikia maishani. Michakato hiyo ya kufata neno pia ni sehemu ya kundi la sababu yenyewe.

Kisha tuna mila. Mila imefungamana sana na mila zetu za kanisa, na zinaweza kuwa na nguvu sana. Karibu kila kanisa, hii iko kwenye ukurasa wa tano juu, kila kanisa lina katiba yake.

Na katika katiba hiyo, utapata mila za kanisa kuhusu masuala fulani. Nilipokuwa mchungaji miaka mingi iliyopita, mashemasi walinjia na katiba yao ya kanisa, na wakasema wangependa niandike upya sehemu kuhusu talaka na kuoia tena. Sehemu hiyo ilikuwa imeandikwa, sijui, miaka 20 au 30 kabla ya hapo.

Kanisa lilikuwa limebadilisha baadhi ya mawazo yake kuhusu baadhi ya kategoria hizo kuhusu kuoia tena bila kuolewa kabisa na kuolewa tena bila kuolewa kabisa, na walitaka niandike upya. Niliwaambia kwamba ningewasaidia kuandika upya kwa sababu ilikuwa jukumu lao na hitaji lao, kwa kweli, kufikiria masuala ya talaka na kuoia tena kwa sababu hiyo ilikuwa mabadiliko makubwa ya kitamaduni. Hiyo ni kweli katika utamaduni wa Marekani.

Katika miaka ya 20 na 30, talaka kanisani ilikuwa chini sana, na ilipingwa kwa njia nyingi, hata wakati watu wema walipoteseka, kwa bahati mbaya. Lakini leo, talaka si swali, hata katika utamaduni wetu wa Kikristo. Kuna vipande vya kuvutia sana, kama vile vilivyo katika kanisa la John Piper, ambapo John Piper ana mtazamo mkali sana kuhusu hili.

Wafanyakazi wake wote walishikilia zaidi, tutasema, mtazamo wa Kikristo wa kiliberali kuhusu hilo. Na kwa hivyo, hapa tuna mtu mkuu, mchungaji, ambaye hakubaliani hata na wafanyakazi wake kuhusu suala kubwa. Kwa hivyo, mila inaweza kuwa kitu kinachotuongoza.

Inaweza kutunasa wakati mwingine. Lakini kanisa lenye afya linaweza kuangalia mila zake mara kwa mara na kusema, je, hii ni ya kibiblia kweli, au tulionyesha wakati na nafasi fulani katika uelewa wetu wa Biblia? Sitaki kuzungumzia vielelezo vingi hapo, na nitazungumzia baadhi baadaye, lakini talaka na kuoia tena huwa eneo kubwa katika kundi hili maalum. Pata uzoefu hapa tena.

Huu ni uzoefu wa kanisa kwa ujumla, na wakati mwingine tunajifunza kutokana na makosa yetu. Hiyo ni sehemu ya uzoefu, na hiyo inakuwa sehemu ya pande nne. Wesley aliweka maana zaidi katika hilo kuliko nitakavyozungumzia hapa.

Sawa, basi maandiko, sababu, mila, na uzoefu. Kanisa kubwa limetumia kategoria hizi kutambua mapenzi ya Mungu na kuyafanyia kazi. Kuna aina zote za machapisho yanayohusiana na jinsi hilo linavyoendelea.

Naam, si hayo tu—masuala ya jinsi maandiko yanavyotuongoza. Tumezungumzia kuhusu Hades.

Hatutarudia hilo, lakini nataka kuzungumza nawe kuhusu mfumo ambao nimeuita mfumo wa viwango. Kuna viwango vitatu ambapo Biblia inatufundisha kuhusu kutumia maandiko kuhusiana na maswali tunayoleta kwenye Biblia. Kwa hivyo, ukiangalia chini ya ukurasa wa tano, tunapotumia Biblia kama chanzo cha maarifa na kutoa madai kuhusu kile inachofundisha, tunashirikisha nidhamu ya kujua, ya epistemolojia.

Tunajuaje tunachodai kujua, na kwa nini mtazamo wetu ni sahihi zaidi kuliko mwingine? Kanisa na watu binafsi wamebishana sana kuhusu eneo hili, wote wakidai mamlaka ya maandiko. Ukweli kwamba tuna maandishi moja yaliyovuviwa na wakalimani wengi wasiovuviwa ni tatizo. Ni tatizo ; Nadhani tunaweza kusema bila kusita kwamba ni sehemu ya amri ya Mungu.

Hivyo ndivyo ilivyo. Mungu angeweza kupanga maisha kuwa tofauti, lakini hakufanya hivyo. Alitupa mvutano huu ambao kanisa na sehemu zake zote zinapaswa kuutatua.

Tuna maandishi yaliyoongozwa na roho, lakini hatukubaliani kama wafasiri wacha Mungu waliohitimu sawa kuchunguza maandishi katika kila ngazi ya uchunguzi wa kitaaluma, na bado hatukubaliani. Sasa, hiyo ni sehemu ya kuvutia ya mtazamo wa ulimwengu, na ni ukweli tunaishi nao, na Mungu hajaelezea, lakini ametupa kwa ukweli kwamba upo katika ulimwengu wetu, na hajausema dhidi yake. Sawa, kwa hivyo wengine wanadai, angalia hilo, wacha nisome hili ili nisikuchanganye hapa, chini ya ukurasa wa tano, ingawa kuna imani kuu ambazo zimefunga dini na Biblia, haijawahi kuwa na theolojia iliyounganishwa kikamilifu katika nyanja nyingi.

Kwa nini? Ikiwa tuna Biblia moja na Mungu mmoja, kwa nini umoja wa aina hii haujawahi kuwepo? Zaidi ya hayo, wengine wanadai kwamba roho mtakatifu ndiye kadi ya baragumu na hutuambia maana ya maandiko. Dai hilo, nitasema, ni la ajabu na hata la kiburi. Kwanza kabisa, tutazungumzia katika hotuba yetu kuhusu roho mtakatifu sana kuhusu uhusiano wa roho mtakatifu na maandiko na katika tafsiri, lakini wengine hutumia Roho kama kadi ya baragumu na kusema tuko sahihi kwa sababu Roho aliniambia hivi.

Mungu alinipa mwanga, na hivi ndivyo alivyoniambia, na hivi ndivyo ilivyo, na siko tayari kwa mazungumzo mengine yoyote. Samahani, lakini hiyo ni kuvuka mipaka ya huduma ya roho, na itabidi nieleze hilo baadaye, ingawa utajizuia hivi sasa na kusema, wow, nimeelewa maisha yangu yote kwamba roho inaniambia Biblia inamaanisha nini, na roho inanihakikishia kuhusu yaliyo mema na yaliyo mabaya, hasa yaliyo kweli. Naam, imani lazima zithibitishwe kupitia maandiko.

Hatia lazima zihukumiwe kupitia uelewa wa kile ambacho Biblia inafundisha. Madai hayo ni madai ya kibinafsi, na tutayachunguza baadaye. Sasa, kuanzia ukurasa wa tano hadi wa tisa, nitaingia katika viwango hivi vitatu vya jinsi Biblia inavyotufundisha.

Kwanza kabisa, kwenye ukurasa wa sita, nina chati, na ninataka kuzungumzia kidogo kuhusu mahali ambapo Biblia iko na jinsi mila ya Kikristo katika theolojia na utafiti wa Biblia unavyohusiana na mambo. Chini ya ukurasa wa sita kuna chati inayoitwa Theological Encyclopedia. Hii ni slaidi nambari nne, na slaidi hiyo, ambayo unaweza kuiona kwenye chati, lakini unayo kwenye maelezo yako hapo. Utagundua ni aina ya piramidi kwa sababu mimi si mbunifu sana na jinsi ninavyobuni vitu hivi.

Chati yangu iliyochapishwa imebadilishwa, lakini tunapata kwamba chini daima ni msingi wa aina yoyote ya chati. Chini ni msingi, na tuna ufafanuzi. Tunaweza hata kwenda zaidi ya hapo na kusema uanzishwaji wa maandishi ya maandiko, lakini tunaanza hapa na ufafanuzi, uwezo wa kufanya hukumu zenye mantiki kuhusu maandiko ya Biblia.

Kisha, tunaelekea kwenye theolojia ya kibiblia, ambayo hutoa mfumo wa kimuundo na dhana ambapo ufafanuzi hufanya kazi. Tulizungumzia kuhusu mtazamo kamili wa Biblia kama ulivyo, bila kuzingatia kategoria zake na kuziweka. Theolojia ya kihistoria ni rekodi ya kanisa ya kutafakari Biblia.

Tumezungumzia kidogo tu kuhusu hilo. Theolojia ya kimfumo iko katika kundi kubwa kuliko inavyoshughulikiwa kawaida. Theolojia ya kimfumo si sawa na theolojia ya kidogma.

Theolojia ya kidogma hudai mitazamo fulani na hutumia maandishi ya uthibitisho kutoka kwa Biblia kuyapinga. Theolojia ya kimfumo kitaalamu ni kanisa au desturi ambayo huzingatia mafundisho yake kulingana na mfumo wake wa dhana unaotokana. Sasa, hiyo ni kauli ya kupendeza sana kwa ukweli kwamba theolojia ya kimfumo iko juu ya piramidi.

Ni muundo wa ubunifu, na tutakupa chati kuhusu hilo baada ya muda mfupi tu. Unaweza kurudi na kufikiria hilo. Kuna theolojia ya kifalsafa.

Theolojia ya kimfumo na ya kifalsafa hushughulikia athari nyingi za Biblia ambazo hazijatajwa moja kwa moja na huleta sababu ya kuunga mkono kile wanachotufundisha. Hii ndiyo kategoria kuu ambapo utashughulikia mambo ambayo hayajashughulikiwa na maandishi katika maandiko lakini yamedokezwa au ni sehemu ya kategoria zetu kubwa za uelewa wa masimulizi ya kibiblia. Theolojia ya kuomba msamaha ni pale tunapotetea mfumo wetu wa dhana, na yote hayo hujilisha katika theolojia ya huduma.

Kufanya theolojia katika muktadha wa huduma. Unajua, hii inavutia katika utamaduni wetu wa sasa. Ningependa kusema kwamba kanisa, labda katika pembe nyingi, lina huduma isiyo na elimu nyingi kuliko ilivyowahi kuwa nayo.

Makanisa mengi hayazungumzii hata na wagombea wao kuhusu elimu yao, jinsi walivyofanya shuleni, na walichosoma. Shahada ya Uzamili ya Uungu, ambayo ilikuwa programu ya kawaida ya miaka mitatu katika lugha, theolojia, na ufafanuzi wa kibiblia, ilikuwa kawaida. Kwa kweli, huwezi kuwa kasisi jeshini ikiwa huna Shahada ya Uzamili ya Uungu ya miaka mitatu.

Lakini utamaduni umepunguza hadhi ya yote hayo, na karibu imefikia mahali ambapo wakati mwingine makanisa huchagua wachungaji kwa msingi wa mtu wanayempenda au wanapenda kumsikiliza na hawachunguzi vya kutosha katika mfumo wa kiakili wa mtu huyo na mafunzo na ujuzi wao ili waweze kutumia Biblia, waweze kuelewa Biblia, waweze kufundisha Biblia. Lakini hii inaitwa ensaiklopedia , na ni aina ya kitengo, ingawa kina vipande vya mtu binafsi. Ninakifikiria kama chemchemi ya maji.

Una bwawa la kuogelea chini, na maji hutoka na kushuka tena. Yote haya yanaunganishwa kwa njia fulani. Yote yanahusiana.

Wanategemeana hata kama kuna taaluma tofauti ndani ya ensaiklopedia hii. Sasa, tukiendelea na hayo, nataka kuzungumzia suala hili la viwango vitatu vya mafundisho ya Biblia kwenye ukurasa wa saba wa maelezo yako. Sawa, kuna viwango vitatu vya jinsi Biblia inavyofundisha.

Nimetaja hili, lakini huu ndio wakati ninaotaka kulifafanua zaidi. Katika ngazi hizi tatu, nasisitiza, na hii si mimi tu. Kwa kweli nilipata mfumo huu, wazo la mfumo, kutoka kwa mtu mmoja aliyekuwa akifundisha huko Australia, na mwanatheolojia wa Australia alimjia mtu huyo na kumwambia mfumo unaofundisha, je, unafundishwa moja kwa moja na Biblia? Je, unadokezwa na Biblia, au ni muundo wako mwenyewe? Na katika mazungumzo, mazungumzo yasiyo na mpangilio, ambayo yalinigusa, na nilifuatilia kwa miaka mingi, na nimeunda mfumo wangu mwenyewe kuhusiana na hili ambalo Biblia inatufundisha katika ngazi hizi tatu.

Inafundisha moja kwa moja. Hiyo ndiyo nia ya kufundisha ya kifungu ambacho tunaweza kuonyesha kwa njia nzuri ya ufafanuzi. Na kwa ujumla, vifungu vingi vya moja kwa moja vinakubaliana kikamilifu na madhehebu mengi.

Sio zote kwa sababu wakati mwingine una kizuizi hiki kikubwa kati ya Ukalvini na Uarminian. Lakini hiyo ni mafundisho ya moja kwa moja. Nia ya kufundisha ya maandishi.

Kisha, unahamia kwenye kiwango cha dhana na kiwango cha ubunifu. Unapotoka chini, ukifundisha nia, na unapanda juu, una uchambuzi wa kitheolojia. Uchambuzi wa kitheolojia ndio tunaouita taksonomia.

Sidhani kama nina hilo katika chati hii maalum. Nilikuwa na shida fulani kutoa hizi kutoka kwa noti zingine au kuzinakili. Lakini katika mafundisho yangu kamili ya hili, hii ndiyo tunayoita taksonomia ya chini.

Kwa maneno mengine, ni dhahiri kabisa kwamba ni ya moja kwa moja. Lakini unapopanda juu zaidi kwenye piramidi, lazima uunganishe mistari mingi ya sababu ili kutoa madai. Ni kiwango cha juu cha kufikiri kwa kina, kwa maneno mengine.

Ni kile kinachojulikana kama taksonomia ya juu au taksonomia ya chini. Kwa mfano, ukifanya mtihani, ingawa maswali ya kuchagua jibu sahihi, yanapoandikwa kwa usahihi na wataalamu, yanaweza kuwa maswali magumu zaidi na yanaweza kufikia maana ya mtihani kwa njia ambazo hata hujui. Mtihani mzuri wa aina hiyo, unatoka nje, utasema, sawa, nilijibu, lakini sijui nilifanyaje.

Kwa kweli huo ni mtihani mzuri sana. Na mara nyingi, huo uko katika kundi hilo. Lakini katika sehemu nyingi, watu huzungumzia kuhusu chaguo nyingi, kubahatisha nyingi.

Naam, hiyo ina maana kwamba hazikuundwa vizuri. Na kwa hivyo tunafikiria mtihani wa kuchagua jibu sahihi kama aina ya kategoria ya chini wakati sivyo ilivyo, lakini tunautumia hivyo. Tunafikiria mtihani wa insha kama kategoria ya juu ambapo lazima uweze kuandika na kuweka mambo katika kauli inayoeleweka na kuyatetea.

Mitihani mizuri inakufanya ufanye hivyo. Ni rahisi zaidi kuirekebisha na ni vigumu kuipa alama. Ninajua hilo kutokana na uzoefu mwingi.

Chini kabisa ya DIRECT, nia hiyo ya kufundisha, kile tunachoweza kuonyesha maandishi yanasema, kisha matokeo. Matokeo, na sitakusomea kijitabu hiki chote. Ninaelezea haya kwa undani zaidi kwenye kurasa zifuatazo.

Hata fundisho la Utatu, Utatu wa Mungu, liko katika eneo lililodokezwa. Hatuna maandishi rahisi ya uthibitisho kuhusu Utatu. Lakini tuna maana nyingi za maandishi.

Ubatizo, Yesu yuko pale, Roho yuko pale, na Mungu Baba huzungumza kutoka mbinguni. Fomula ya ubatizo, jina la Baba na Mwana na Roho Mtakatifu. Kuna aina zote za maana za kibiblia za Utatu, lakini Utatu kama fundisho haukutekelezwa kwa muda.

Kanisa liliiona, liliielewa, likaithibitisha, lakini ilichukua muda mrefu sana kabla ya kanisa kwani kanisa, kanisa kwa pamoja, liliweza kukusanyika baada ya mateso na kusema walichoelewa kuhusu Yesu, kueleza walichoelewa kuhusu Utatu. Mikutano mikubwa, Baraza la Nicaea, Baraza la Chalcedon, na mingine mingi ilifafanua mambo haya. Historia ya kanisa la Schaff iliyoandikwa na Schaff, ni ya zamani sana sasa, lakini bado ni mizuri sana kwa sababu inakusaidia katika karne zote hizo za mwanzo, hasa

karne tano za kwanza za kanisa, na jinsi kanisa lilivyoendelea kufafanua kile walichokuwa tayari wakiamini lakini hawakuweza kutokana na mateso hadi mwanzoni mwa miaka ya 300 baada ya Constantine.

Waliweza kukusanyika pamoja kama kanisa na kushughulikia mambo haya, na inavutia kusoma historia ya kanisa kuhusu hilo. Kwa hivyo vipi kuhusu mimi kama mtu binafsi? Nami nitazungumzia hili zaidi kidogo kwenye ukurasa wa 989, lakini sitakusomea. Wakati wowote unaposhughulika na mstari wa Biblia ambao utatumia kuthibitisha jambo fulani, na tunatumaini hutafanya hivyo. Tunatumaini, una muktadha, na una kitu ambacho ni halali kwa muktadha huo, lazima ujiulize swali, unapotumia Biblia kusema haya ni mapenzi ya Mungu, lazima ujibu swali, je, kifungu cha Biblia ambacho ninatumia mafundisho ya moja kwa moja kuhusu ninachosema, au ninapata matokeo kuhusu ninachosema, au ninachukua maneno ya Maandiko na kuja na kategoria kubwa inayoitwa muundo wa ubunifu kuhusu ninachosema? Kuna mambo mengi ambayo ni muhimu katika kiwango cha maana.

Tulizungumzia kuhusu Utatu. Utatu ni fundisho lenye maana. Nina nukuu kutoka kwa Alistair McGrath ambayo unaweza kusoma katika maelezo hapo baadaye.

Hata hivyo, miundo ya ubunifu, kwa mfano, aina hii yote ya eskatolojia na milenia, na mbaya zaidi, masuala ya unyakuo, ni wangapi waliopo, mitazamo hiyo. Na tuna vitabu vinavyoangalia mambo haya. Hizo zote ni miundo ya ubunifu.

Wanajaribu kuelewa aina hizi za eskatolojia kutoka kwa ushuhuda wa Biblia. Lakini unapata aina mbalimbali za watu wanaochukua maandishi yaleyale na kutoa maana tofauti kutoka kwayo. Hilo liko katika taksonomia ya juu, katika kundi la mawazo ya juu ya kihakiki, wakijaribu kuleta simulizi zima pamoja.

Inafanya kazi kuanzia Agano la Kale hadi Agano Jipya. Mitazamo hii ya milenia kuhusu wakati ujao inategemea kile ambacho kimetabiriwa na baadhi ya watu kutoka zamani hadi Agano la Kale hadi jipya na kuendelea kutoka hapo. Vitabu vikubwa viliandikwa kuhusu kile tunachokiita miundo ya ubunifu. Lakini huna maandishi rahisi ya uthibitisho.

Hakuna uthibitisho wowote kuhusu unyakuo katika Biblia. Sasa una baadhi ya mambo utakayotaja. Lakini ukiangalia hilo kwa njia kubwa zaidi kupitia mila za ufafanuzi, hutapata unachodai.

Unapata unachosema katika muundo wa ubunifu kuhusu eskatolojia. Sasa, najua nimesema mengi hapo, na itachukua masomo kadhaa ili kufafanua wazo hilo. Lakini nataka tu upate wazo hili kwa sasa.

Unaposhughulika na maandishi katika Biblia na kuyatumia maandiko hayo kwa kile unachodai kuwa ni jukumu katika maadili au jukumu katika kufanya maamuzi, lazima

ujiulize swali, je, ninatumia mafundisho ya moja kwa moja ya Biblia? Au je, niko katika eneo la maana la Biblia? Au nimejiingiza hata katika jambo gumu zaidi ili kuthibitisha katika miundo ya ubunifu inayotoka katika Biblia? Hakuna ubaya wowote na miundo ya ubunifu. Sote tunaishi kulingana nayo. Lakini tunapaswa kuwa na mistari ya sababu.

Mistari ya mantiki. Miundo ya ubunifu haipo hapa peke yake, lakini inadai mafundisho ya moja kwa moja. Inadai mafundisho yasiyo na maana.

Hata hivyo, miundo itatofautiana katika madai hayo. Umewahi kupata uzoefu huo hata katika ngazi za chini za kanisa. Lakini tunapaswa kuwa na ufahamu wa dhana hii.

Je, Biblia inatufundisha jambo hili moja kwa moja, bila kudokezwa, au ni muundo wa ubunifu? Na miundo ya ubunifu inaunganaje hapa chini? Mara nyingi, miunganisho hiyo inahitaji mtazamo fulani juu ya maandishi ya Biblia ili kufanya hivyo. Acha niseme mfano mmoja wa kuvutia wa hili labda. Mimi. Howard Marshall alikuwa msomi mkuu wa Biblia nchini Uingereza.

Alikuwa mfuatiliaji na mwenyekiti wa chuo kikuu kikubwa cha FF Bruce. Akawa mtu aliyemfuata Bruce. Na Bruce alikuwa msomi mkubwa wa Biblia katika kipindi hicho.

Niliwafunza wanafunzi wengi sana wa udaktari. Tasnifu ambayo Marshall aliandika iliitwa Kept by the Power. Na ikawa kitabu ambacho unaweza kukipata pengine katika vitabu vilivyotumika, labda hata pesa kidogo.

Kulindwa na Mamlaka. Sasa, mimi. Howard Marshall ni Wesley. Pia alikuwa akibishana kwa kile kinachojulikana kama uvumilivu wa masharti, tofauti na fundisho la Wakalvini la uvumilivu kamili.

Ikiwa mtu ameokoka kweli, huvumilia hadi mwisho. Na kuna mambo mengi ya kuzungumzia hapo. Lakini alikuwa akibishania uvumilivu wenye masharti.

Aliangalia vifungu vyote vilivyotumika katika utamaduni huo. Vifungu vya Waebrania vinavyoonya, kwa mfano. Na vifungu vingine walivyotumia kwa ajili hiyo.

Lakini alipokuwa akipitia maandiko hayo, kama msomi hodari wa Biblia, hakuwahi kufika mahali ambapo angeweza kusema kwamba hili linathibitisha uvumilivu wa masharti. Kwa kweli, katika kichwa chake, Kept by the Power, unaposoma kitabu chote na kufikia mwisho, unagundua kwamba kimsingi anasema tumeangalia kile tunachoamini ni ushahidi wa kibiblia kwa mtazamo wetu. Lakini mwisho wa siku, dai langu kubwa ni kwamba tunaweza kuamini ukweli kwamba tunalindwa na nguvu za Mungu.

Na niliona hilo kuwa la kuvutia sana nilipofikia hatua hiyo katika hoja yake. Kwamba alidai maandishi hayo, na bado, mwisho wa siku, alirudi kwenye hatua kwamba tunalindwa na nguvu za Mungu. Kwa hivyo muundo wake wa ubunifu, katika akili yake mwenyewe, nadhani, kama mfafanuzi, kushughulika na maandishi kulikuwa na mvutano fulani.

Na mwisho wa siku, alidumisha dhehebu la mila. Lakini wakati huo huo, alisema, mwisho wa siku, tunalindwa na nguvu za Mungu. Na kwa kweli siwezi kusema chochote zaidi ya hapo.

Ni kielelezo cha kuvutia sana cha muundo wa ubunifu na msomi mkuu ambaye sote tunamheshimu na jinsi alivyoshughulikia hilo. Kwa hivyo, najua kwamba nimekutolea mengi hapa kuhusu hili. Lakini hakika nataka ufikirie muundo huo wa ubunifu wa njia tatu ambazo Biblia inatufundisha.

Nami niko nyuma ya wakati wangu tena. Mawazo ya ziada ya kuzingatia. Uchambuzi wa maagizo na maelezo katika kitabu cha Matendo.

Sasa, kuhusiana na hili, siwezi; siwezi kupanua muda wangu sana hapa katika mawazo haya ya ziada ya kuzingatia. Hili liko kwenye ukurasa wa sita hadi wa nane pia. Chini kabisa ya ukurasa wa tisa, kwa kweli.

Ukiangalia hapo kwa muda, chini ya ukurasa wa tisa, naizungumzia, na sijaifafanua hapo. Lakini kila wakati unaposoma kifungu cha Biblia, lazima uulize swali hili. Je, kifungu hicho ni cha maagizo? Kinamaanisha kuwa kimeamriwa kufanya hivyo.

Au ni maelezo? Inaniambia kuhusu hilo. Kwa mfano, unapozungumzia kitabu cha Matendo ya Mitume, je, kwenda nyumba kwa nyumba kunamaanisha kwamba tumeagizwa kutembelea nyumba kwa nyumba ya kanisa letu? Nimekuwa katika makanisa ambayo yanadai kwamba kama uthibitisho wa maandishi, kwamba tunapaswa kwenda nyumba kwa nyumba na kuwafikia watu. Vinginevyo, hatuitii Biblia.

Au je, Matendo ya Mitume yanaelezea tu yale waliyofanya? Chochote unachofanya na maandiko ya Biblia, una vipengele hivi viwili. Je, yanaagiza tabia? Je, yanaelezea tabia? Mara nyingi, Biblia haitaagiza tabia. Sheria za vyakula za Agano la Kale zilikuwa na maagizo katika wakati na mahali hapo.

Lakini tunapoingia katika Agano Jipya, yanakuwa maelezo ya sehemu ya historia ya Israeli. Lakini hayana maagizo tena, lakini sasa tunayashughulikia katika nyanja ya maelezo. Sasa, kwa hivyo si jambo rahisi kushughulikia kile kinachohitajika na kile kinachohitajika.

Lakini agizo ni kitu ambacho huwa cha kawaida kila wakati. Hakuna ubaguzi wowote. Ilhali maelezo ni Mungu akituelezea yaliyotokea katika historia ya ukombozi.

Kwa mfano, Gordon Fee anasisitiza katika kitabu chake kuhusu hemenetiki kwamba kitabu cha Matendo kina maelezo, si maagizo. Watu wengi huchukua kitabu cha Matendo kama agizo la jinsi tunavyopaswa kufanya mambo. Lakini hicho sicho kitabu cha Matendo kilikusudiwa kufanya.

Vitabu vya Matendo vilikusudiwa kuelezea historia na kile kilichokuwa kikiendelea wakati huo na mahali hapo. Tunafika kwenye kitabu cha Matendo, na tunaweza kujifunza kuhusu matokeo yake. Tunaweza kujadiliana kutoka kitabu cha Matendo kwa mifumo fulani ya kitabia.

Lakini kitabu cha Matendo si sharti. Kitabu cha Matendo ni maelezo ya kanisa likitimiza mapenzi ya Mungu katika wakati na mahali hapo. Nasi pia tunapaswa kutimiza mapenzi ya Mungu.

Labda kanuni ambazo walikuwa wakizitimiza, kama vile uinjilisti na utume, kama tunavyoziita. Lakini ukweli ni kwamba hatulazimiki kufanya hivyo kwa njia ile ile kwa sababu inatuelezea hilo. Sasa, hiyo ni sehemu kubwa ambayo nimekuwekea.

Najua, lakini unachanganyikiwa kuhusu kupigana vizuri zaidi, kama mtu mmoja alivyowahi kusema. Mafundisho ya kawaida ni nini katika Biblia? Naam, mafundisho ya kawaida ndiyo tunayoweza kuonyesha kwamba ni ya kimaagizo popote tunapoyapata kwa sasa. Kwa hivyo, tutasoma maandishi mengi ambayo yana maelezo, si ya kimaagizo.

Lakini tutakuwa na maandiko ambayo ni ya maagizo. Na tutalazimika kushughulikia hilo tunapoyafikia katika miktadha fulani. Nia ya kufundisha na uchambuzi wa kitheolojia itabidi kufafanua ni nini kinachoweza kuagizwa.

Kwa mfano, hata katika kitu kama vile sifa za mchungaji katika Waefeso, mimi niko katika wakati wangu uliowekwa. Je, sifa hizo ni za kimfumo au za maelezo? Ikiwa ni za kimfumo, hiyo ina maana kwamba mtu ambaye hajaoa hawezi kuwa mchungaji. Ikiwa ni za kimfumo, hiyo ina maana kwamba mtu aliyeoa ambaye hana watoto hawezi kuwa mchungaji.

Umewahi kufikiria kuhusu hilo? Lakini ikiwa zina maelezo, hiyo ina maana kwamba ikiwa umeitwa kuwa mchungaji na kanisa ndilo linalosema umeitwa, si wewe, kanisa ndilo linaloamua kama umeitwa au la, msome Timotheo kwa makini, na hujaoa, basi hakuna ukosoaji unaoweza kuletwa dhidi yako kuhusu maisha yako ya ndoa. Kwa hivyo, unafaulu mtihani huo maalum katika suala la ukosoaji. Hivi ndivyo inavyoelezwa kwa kawaida.

Kama ni sheria, makanisa mengi yatalazimika kufikiria upya jinsi wanavyowafikiria wachungaji kwa sababu ya ndoa, ndoa, na watoto. Kwa kweli nadhani ni kweli, kwamba inapaswa kuwa sheria, lakini sio sheria. Ninafikiria hivi kwa sababu ikiwa huna watoto, hujui jinsi ya kushughulika na watu vizuri sana, kusema ukweli.

Unaweza kujifunza, lakini unapolazimika kushughulika na watoto na mapenzi yao na watoto wao ni tofauti, uko katika familia yako ambayo itahamishiwa kwenye ujuzi wako katika familia ya kanisa ambapo una waumini wa kanisa wenye nia thabiti, na labda una waumini wa kanisa wanaohitaji wosia na unashughulikia hilo katika familia, unashughulikia hilo kanisani. Kwa hivyo nadhani kuna hekima katika mambo hayo, lakini makanisa yanapaswa kuuliza swali, je, hayo ni maagizo au maelezo? Na unaweza kupata katika masomo ya ufafanuzi majibu mengi kwa hilo. Mapendekezo ya Zaidi ya Biblia.

Nimeandika kitabu kuhusu hilo, nitakuelezea hapo. Kuna Maandishi ya Maadili. Hizi ni baadhi ambazo ninapendekeza sana: Cosgrove, Hays, na Hollinger, ili kukusaidia kutatua masuala ya kanuni, lakini siwezi kuzungumza nawe tena kuhusu hilo.

Ninakubali tu tafadhali, eneo lako kama mtu anayeendelea kuwa mwanafunzi wa maisha yote. Sawa. Tatizo liko kwenye maandishi ya uthibitisho badala ya muktadha.

Samahani, lakini nitaenda mbali baada ya muda. Nimevuka mipaka katika ninachotaka kufanya, lakini huu ndio hotuba isiyo na mipaka zaidi. Unaweza kuja na kuondoka wakati wowote.

Una uhuru wa kutumia muda mwingi upendavyo katika masomo yoyote kati ya haya, na kwa hivyo, ninaongeza muda kidogo kufanya hivyo. Tatizo la maandishi ya uthibitisho badala ya muktadha. Mtu fulani amesema mara nyingi kwamba maandishi ya uthibitisho ni kisingizio.

Tunahitaji muktadha. Kwa mfano, nakumbuka vizuri jinsi mtu angechukua Wathesalonike wa Kwanza, ambayo inasema kuepuka kuonekana kwa uovu wote. Hiyo iko katika Toleo la King James.

Epuka kuonekana kwa uovu. Na wangesema, huwezi kwenda kwenye ukumbi wa sinema kwa sababu kuna kuonekana kwa uovu hapo. Huwezi kwenda kwenye mgahawa unaouza pombe kwa sababu kuna kuonekana kwa uovu.

Sijui ni mara ngapi watu wamedanganywa na mstari huo. Na kisha tafsiri mpya inatoka na kusema, epuka kila aina ya uovu. Wow.

Unaona thamani ya kutazama matoleo? Kila aina ya uovu ni tofauti sana na hatia kwa kuhusishwa, ambayo ni mwonekano wa uovu unaotukabili. Kwa hivyo tatizo la maandishi ya uthibitisho badala ya muktadha. Kama tungekuwa na muktadha sahihi

kuhusu Wathesalonike, hatungekuwa na tatizo la watu kutudanganya kwa kifungu hicho cha mwonekano wa uovu.

Lakini tungenesema, tazama, si kuhusu mwonekano. Ni kuhusu aina ya uovu. Na huo ni mjadala mwingine kabisa.

Tunapaswa kusoma Biblia kwa masharti yake na katika muktadha wake. Hatusomi Biblia. Tunasoma kutoka katika Biblia.

Sasa, tatizo la kujua mapenzi ya Mungu. Biblia haitoi jibu la moja kwa moja kwa maswali mengi yetu. Kwa hivyo tunahitaji mifano.

Tumezungumzia mengi kuhusu mifano ya kufikiri kibiblia. Akili iliyobadilishwa ndiyo mfano mkuu. Lakini nilitaka kuzungumza kidogo leo kuhusu jinsi kanisa lilivyoshughulikia masuala ambayo hatujazungumza nayo mahususi kama tulivyoweza, labda tunapaswa.

Lakini katika mamlaka yetu hapa, hatuna fursa hiyo. Lakini unaweza kwenda na kutafuta masuala ya vita, masuala ya wasio wapiganaji, kwa mfano, masuala ya jinsia, na kuona jinsi kanisa, kwa kiasi kikubwa, linavyotoa hoja kuhusu maoni yake kuhusu mambo haya. Kwa hivyo tunahitaji mifano ya kufikiria kibiblia kuhusu masuala ya maisha tunayokabiliana nayo.

Tukitafakari uhalisia wa jinsi kanisa lilivyoendelea, enzi ya mitume ni rekodi ya Agano Jipya. Na hiyo ni rekodi iliyofunuliwa isiyoweza kujadiliwa. Na bado, bado tunaijadili kanisani kwa kuelewa maana yake mara nyingi.

Lakini sehemu kubwa ya hayo iko wazi kabisa. Katika enzi ya baada ya mitume, kulikuwa na mabaraza. Lakini kulikuwa na utofauti mwingi.

Baadhi ya watu huzungumzia walio wengi na wachache katika mabaraza ya kanisa na jinsi wakati mwingine walio wachache, wanafikiri, walivyotangulia. Naam, itabidi usome hilo. Lakini mabaraza ya Chalcedon, Nicea I, Chalcedon, kulikuwa na Constantinople.

Kuna mabaraza kadhaa na machapisho mengi hapa ili kuona jinsi kanisa lilivyojadili masuala ya kujua nia ya Mungu kuhusiana na masuala fulani. Utambuzi wa uhuru na utashi wa kimaadili unahitajika — utofauti mkubwa.

Mungu amepanga utofauti katika uhalisia wa ubunifu tunaoupata. Tukipigana dhidi ya utofauti, tunapigana dhidi ya Mungu. Mungu anatarajia tuujadili, kuushughulikia, na kumfuata yeye na neno lake hata katika utofauti kwa sababu hajatupa maoni yaliyoongozwa na roho kuhusu masuala mengi.

Changamoto zinazoendelea. Historia ya kanisa inatawaliwa na utofauti. Kwa nini Mungu anayejua yote angebuni na kuruhusu hili? Kama hujahisi mvutano huo, hujafikiria.

Tuna watu wengi wacha Mungu wenye mitazamo tofauti. Huo ni utofauti. Na Mungu hajatabiri.

Sipaswi kusema kutabiri. Ninaweza kusema ni kwa sababu kutabiri ni chaguo. Mungu hajachagua.

Mungu hajachagua kutupa njia tofauti. Ametupa njia hii ya kupata umoja katikati ya utofauti. Sasa, hiyo inatufikisha mwisho wa suala hili la kanisa na jinsi tunavyolitafakari kuhusu kanisa kubwa katika mazingira yetu.

Hotuba ya GM3 kwenye slaidi. Sasa, najua nimekutumia vitu vingi, na sijaweza kuvifungua vizuri sana. Lakini nina muda mwingi tu kwa aina hizi za mfululizo, na tayari ninaunyoosha na kujaribu kudumisha uvumilivu wa Dkt. Hildebrandt kuhusiana na mihadhara yangu.

Lakini nilifikiri hii ilikuwa kipande muhimu. Ni jambo la kando kidogo, lakini ni jambo muhimu kwako kutambua kwamba kujua mapenzi ya Mungu si mimi tu, mimi mwenyewe, na mimi tu. Kujua mapenzi ya Mungu katika kiwango halisi ni kanisa, kanisa kwa ujumla, kanisa kama umoja katikati ya utofauti wake. Hiyo ni kategoria ya kujua mapenzi ya Mungu ambayo labda ni muhimu zaidi, lakini muhimu vile vile, lakini muhimu zaidi kuliko kile ninachopaswa kufanya.

Tunajifikiria sana katika kutafuta swali hilo la kujua mapenzi ya Mungu kiasi kwamba tumebuni mifumo mipya ya kufanya hivyo ili tuweze kupata jibu letu na kujisikia vizuri kuhusu hilo. Lakini nakwambia, si rahisi hivyo. Sio jambo la vitendo.

Ni mchakato wa akili iliyobadilishwa kutumika kwa maswali uliyonayo, kwa maswali ambayo kanisa letu lote linayo, na kupata majibu ambayo yanaweza kuhudumia kanisa na watu binafsi kwa njia nzuri. Asante kwa uvumilivu wako, kweli. Tutakapoingia katika sehemu zinazofuata, tutaingia katika masuala maalum ya kibiblia ambayo tumezungumzia kwa nyakati tofauti.

Tutaangalia Agano la Kale. Tutaangalia Agano Jipya kuhusiana na kile kinachosema kuhusu hili haswa. Kwa hivyo tumekuwa tukijenga misingi, na sasa tutarudi kwenye Biblia.

Nilikuwa nikianza na Biblia, lakini kulikuwa na mambo mengi sana ambayo nilipaswa kusema ili niweze kuzungumzia Biblia. Sasa, tunapozungumzia Biblia, tunayo yote haya kama msingi wetu wa kuweza kuunganisha maandishi yetu na masuala tunayopata katika mifumo hii ya kujua na mifumo ya akili iliyobadilishwa. Kwa hivyo,

asante tena kwa uvumilivu wako, nami nitakuona katika hotuba inayofuata kuhusu GM4.

Asante.